

**Доклад за изпълнение Програмата за мониторинг на повърхностни води,
предназначени за питейно-битово водоснабдяване и категоризация на речните
водохващания и язовири за 2016 година**

Годишният доклад за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (ПБВ) в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ), е изготвен на основание чл.16, ал.2 от Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. Целта на доклада е да се определи състоянието и да се категоризират пресните повърхностни води.

I. Категоризация на повърхностните води в Дунавски район, предназначени за питейно-битово водоснабдяване за 2016г.

Категоризацията на повърхностните води, предназначени за пиене, се извършва по изискванията на горесцитираната Наредба № 12/18.06.2002 г.

Съгласно чл.3 ал.(1) и (2) и Приложение № 1 от Наредбата, водите се категоризират в три категории А1, А2 и А3, отговарящи на различно качество на водата. В зависимост от това в коя категория са оценени водите и съгласно Приложение №2 от Наредба №12, към пресните повърхностни водите се прилагат съответните допълнителни стандартни методи за обработка с цел последващото им използване за питейно – битово нужди.

На територията на ДРБУ се извършва мониторинг и оценка на 120 речни водохващания (РВ) и 8 язовира, водите на които се използват за питейно - битови нужди. Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) в своята компетентност по чл.155, ал. 1, т. 8 от Закон за водите; чл. 107 ал.2, т.2 от Наредба 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите и Наредба 12/18.06.2002 г., извърши категоризация за 2016 г. на водите предназначени за пиене. Категоризацията е извършена въз основа на обработка и анализ на получените за 2016 г. резултати, както следва:

- Резултатите по физикохимични показатели, предоставени с протоколи от Регионалните лаборатории към ИАОС съгласно Програма за мониторинг на повърхностни води, предназначени за ПБВ, утвърдена със заповед № 167/31.03.2016 г на Министъра на околната среда и водите (контролен мониторинг).
- Данни по микробиологични показатели, предоставени от съответните РЗИ.
- Резултати по физикохимични и микробиологични показатели от проведения от ВиК операторите собствен мониторинг.

В резултат на анализа може да се направят следните заключения:

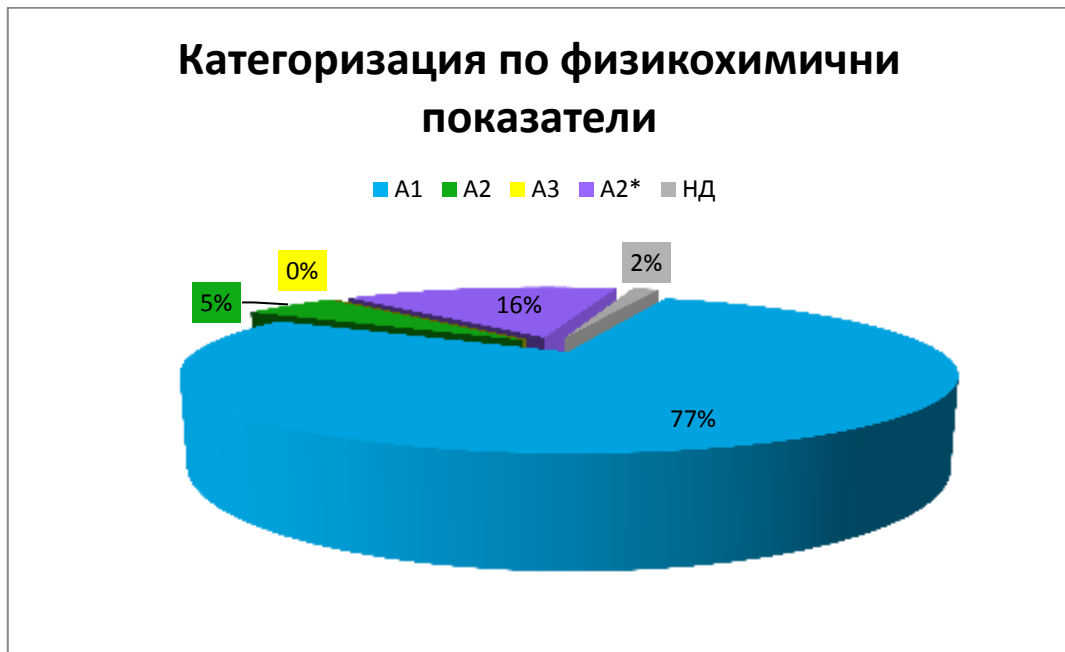
За 2016 година на територията на БДДР е направена оценка на **133 пункта** за мониторинг на води в речни водохващания и язовири (водоизточници предназначени за ПБВ). Направена е категоризация по физикохимични показатели, категоризация по

микробиологични показатели и обобщена категоризация. Определяща за крайната обобщена категоризация е по – лошата от двете категории.

1.1 Категоризация по физикохимични показатели :

- Категория А1 – 103 водоизточника;
- Категория А2 – 7 водоизточника;
- Категория А3 – Няма водоизточници определени в тази категория по физикохимични показатели за 2016 г.;
- Категория А2* - 21 водоизточника - При тях няма отклонение от препоръчителните и/или задължителните стойности на физикохимичните показатели за категория А1, но не са измерени всички показатели. Поради тази причина водите в пункта са оценени в категория А2;
- Няма данни – 2 водоизточника.

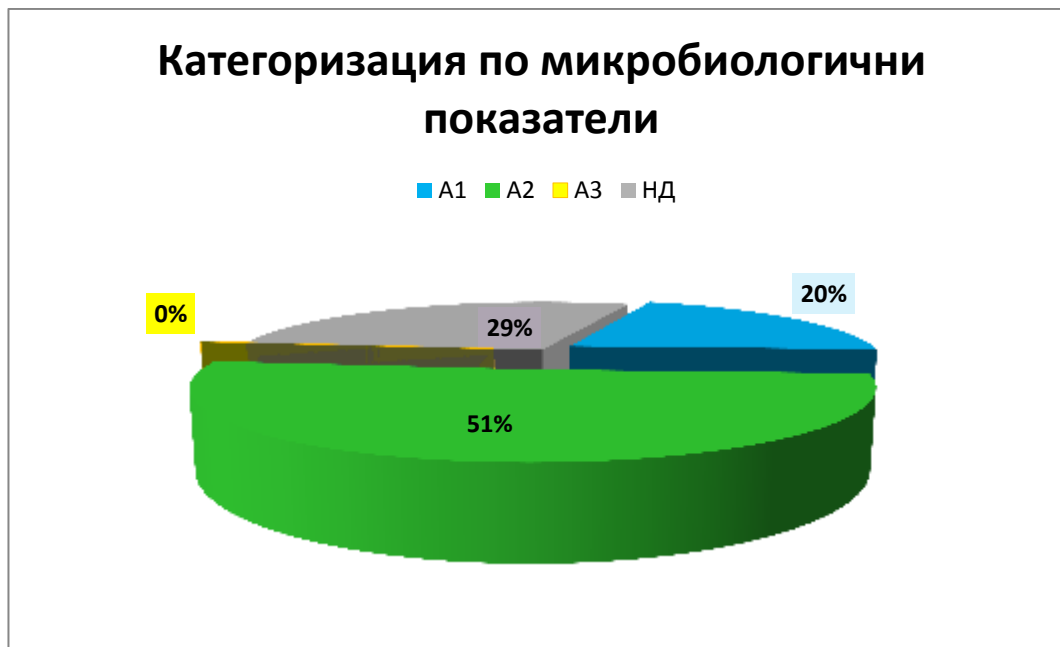
Фигура 1 Категоризация по физикохимични показатели за 2016 г. в проценти от общия брой

1.2 Категоризация по микробиологични показатели:

- Категория А1 – 27 водоизточника;
- Категория А2 – 68 водоизточника;
- Категория А3 - Няма водоизточници определени в тази категория по микробиологични показатели за 2016 г.;
- Няма данни - 38 водоизточника.

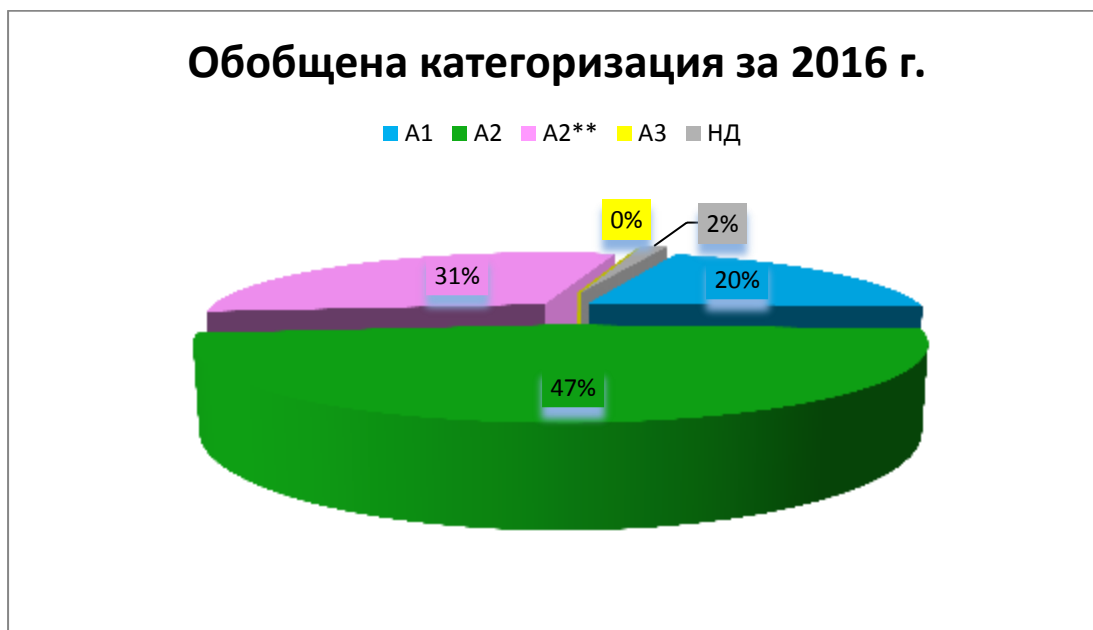
Фигура 2 Категоризация по микробиологични показатели за 2016 г. в проценти от общия брой

1.3 Обобщена категоризация на водоизточниците

- С категория **A1** са оценени **27** водоизточника;
- С категория **A2** са оценени **63** водоизточника;
- С категория **A2**** са оценени **41** водоизточника. Това са пунктове с ниска степен на достоверност на оценката, поради една от изброените по-долу причини:
  - ✓ Оценката по физикохимичните показатели е **A2*** и липсват данни от анализ на микробиологични показатели;
  - ✓ Оценката по физикохимичните показатели е **A1**, но няма данни от анализ на микробиологичните показатели;
  - ✓ Оценката по физикохимичните показатели е **A2*** и данните от изследваните микробиологични показатели, отговаря на изискванията за категория **A2**.
- На територията на ДРБУ няма пунктове, оценени в категория **A3** за 2016 г.;
- За **2** мониторингови пункта не са предоставени данни от анализ на физикохимични и микробиологични показатели, по програмите за собствен мониторинг.

Фигура 3 Обобщена категоризация на повърхностните води, предназначени за ПБВ на територията на ДРБУ за 2016 г. в проценти от общия брой

Сравнителният анализ на резултатите от категоризацията за 2016 г. спрямо 2015 г. показва следното:

- С категория A1 са оценени 27 водоизточника, от които 21 са запазили категорията си от 2015 г., 6 са повишили категорията си от A2 на A1;
- С категория A2 и A2** са оценени общо 104 водоизточника, 86 от тях запазват категорията си от 2015г., 6 от тях повишават категорията си от A2 на A1, а 18 са понижили категорията си от A1 на A2.

Фигура 4 Сравнителна категоризация спрямо 2015 г.

Най – честите причини, водещи до понижаването на категорията на повърхностните води, предназначени за пиене, са:

- Непълно изпълнение на планирания мониторинг за физикохимичните показатели;
- Липсата на резултати от мониторинг на микробиологичните елементи за качество;
- Отклонение от нормите за категория А1 на микробиологичните показатели – колиформи и фекални колиформи. Трябва да се отбележи, че отклоненията по тези показатели най – често имат сезонен характер и са пряко свързани с метеорологичните условия (интензивни валежи, засушавания и др.)

В първите два случая от гопорепосочените е преценено водите да се категоризират в по-ниска категория (А2) поради непълен мониторинг.

Зони за защита на водите

Речните водохващания и язовирите, предназначени за ПБВ, попадат в зоните за защита на водите, определени съгл. чл. 119а ал.1 т.1 от Закона за водите. Съгласно утвърдения национален подход, оценката на състоянието на Зоните за защита на водите (ЗЗВ), предназначени за ПБВ, се извършва по изискванията на Наредба 12 .

Предвид представеният по-горе анализ за 2016г. и критериите съгласно подхода за оценка, заключението е, **че всички ЗЗВ на повърхностни води, предназначени за ПБВ са в добро състояние.**

II. Програма за мониторинг на повърхностни води за ПБВ - 2017 г.

Програмата за контролен мониторинг за 2017 година на повърхностните води, предназначени за пиене, е изговена въз основа на направената категоризация за 2016 г. и спазвайки изискванията на Приложение 3, към чл.7, ал.1 от към Наредба 12.

В част от пунктовете от програмата за контролен мониторинг на повърхностните води, предназначени за ПБВ, ще се извършва пробовземане и анализ единствено на микробиологични показатели, а за общата оценка на категоризацията по тези пунктове, ще се ползват резултатите от анализа на физикохимични показатели от изпълнението на програмите за собствения мониторинга.

Във връзка с наблюдението и оценката на повърхностните води, предназначени за ПБВ, за 2017 г. са изготвени и програми за собствен мониторинг на 11 ВиК дружества, 2 общини и 1 за Напоителни системи - Долен Дунав, като програмите за собствен мониторинг са съобразени с изискванията на Наредба 12/18.06.2002.